

NORME METODOLOGICE din 22 noiembrie 1996

pentru aplicarea Legii petrolului nr. 134/1995

EMITENT • **GUVERNUL**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 320 din 2 decembrie 1996**

Data intrării în vigoare 02-12-1996

H1265/1996

Capitolul 1 Explorarea geologica

Articolul 1

Lucrarile de explorare desemneaza ansamblul de studii și operațiuni care se realizează pentru cunoasterea condițiilor geologice de acumulare a petrolului, considerate ca atare prin instrucțiuni ale Agentiei Naționale pentru Resurse Minerale.

Articolul 2

În functie de scopul urmarit, lucrarile de explorare se executa în fazele de prospecțiune, identificare a zacamintelor, evaluare calitativa și cantitativa, precum și de exploatare experimentală, în cadrul cărora se realizează și cercetarea stiintifica specifică.

Articolul 3

Cercetarea stiintifica consta în sistematizarea, analizarea și interpretarea tuturor datelor geologice, geofizice, biostratigrafice, sedimentologice, geochimice și altele asemenea, obtinute prin lucrarile de cercetare anterioare, în vederea fundamentarii geologice și proiectarii în condiții eficiente de noi lucrari de explorare.

Articolul 4

Prospecțiunea consta în executarea de lucrari de cartare geologica, magnetometrie, gravimetrie, seismometrie, geochimie, teledetectie, sonde de explorare-prospecțiune și alte lucrari, în scopul stabilirii condițiilor geologice generale favorabile acumularii petrolului.

Lucrarile în faza de prospecțiune au ca scop cunoasterea condițiilor geologice generale, de formare și acumulare a petrolului, a structurii regionale, a succesiunii litologice în zona considerata de perspectiva.

Lucrarile de prospecțiune se executa și numai pe bază de permis acordat de Agentia Națională pentru Resurse Minerale din inițiativa acesteia sau a agentilor economici, persoane juridice române sau straine, care probeaza interesul de a li se acordă dreptul efectuării de operațiuni petroliere în acest regim. Astfel de lucrari nu fac obiectul unui drept de preemptiune.

Articolul 5

În faza de identificare a zacamintelor se realizează forajul de deschidere, care are ca obiectiv identificarea unor noi acumulari de petrol.

Articolul 6

În cazul descoperirii unor acumulari de petrol pe baza datelor obtinute prin foraje de deschidere și, după caz, a celor obtinute în faza de prospecțiune, se poate declara descoperire de zacamint comercial.

După prima sonda cu rezultat, se elaboreaza de către titularul acordului petrolier proiectul pentru sondele de evaluare, care se aproba de Agentia Națională pentru Resurse Minerale.

Articolul 7

În faza de evaluare cantitativa și calitativa a zacamintelor se realizează saparea sondelor de explorare-evaluare și exploatarea experimentală, prin care se stabilesc extinderea suprafețelor productive, parametrii geologo-fizici, potentialul zacamintelor descoperite, precum și condițiile tehnico-economice de exploatare.

Datele obtinute în aceasta faza trebuie să asigure elaborarea studiilor de zacamint cu calculul rezervelor și a studiilor de fezabilitate tehnico-economica, în vederea fundamentarii deciziei de trecere la faza de dezvoltare.

Articolul 8

Prin acordurile petroliere vor fi stabilite volumele și valorile programului minimal de lucrari necesare precizarii perspectivelor petroliere din perimetru, cu stabilirea termenelor de execuție.

Articolul 9

Volumul și termenele de execuție a lucrărilor de explorare, în afara programului minimal, se stabilesc în urma negocierii cu Agentia Națională pentru Resurse Minerale.

Articolul 10

Lucrarile de explorare din programul minimal și cele din afara acestuia se executa în baza unor proiecte elaborate de titular și aprobate de Agentia Naționala pentru Resurse Minerale.

Articolul 11

Exploatarea experimentală se executa pe baza unui proiect elaborat de titular, iar condițiile de realizare vor fi stipulate în acord.

Articolul 12

Regimul sondelor de explorare se stabileste prin instrucțiuni tehnice elaborate de Agentia Naționala pentru Resurse Minerale.

Articolul 13

Partea din perimetrul de explorare data în administrare sau concesiune, în care, în urma lucrărilor efectuate, nu s-au pus în evidență zăcăminte comerciale conform prevederilor acordului petrolier, va fi pusă la dispoziția Agenției Naționale pentru Resurse Minerale, liberă la orice fel de obligații.

Termenul de renunțare și punere la dispoziție este data la care se încheie perioada de explorare prevăzută în acord, dacă prin acesta nu s-au stabilit termene intermediare.

Capitolul 2

Dezvoltarea și exploatarea

Articolul 14

Lucrarile de dezvoltare și exploatare a zăcămintelor de petrol se pot executa numai pentru rezerve confirmate de Agentia Naționala pentru Resurse Minerale.

Confirmarea rezervelor de petrol se face pe baza instrucțiunilor tehnice elaborate de Agentia Naționala pentru Resurse Minerale.

Articolul 15

Faza de dezvoltare începe de la data aprobării proiectului de exploatare, pe baza rezervelor confirmate și a declarării caracterului comercial al zăcămintului.

Articolul 16

Proiectul de exploatare care sta la baza executării lucrărilor de dezvoltare și de exploatare trebuie să conțină toate datele necesare pentru evaluarea resurselor și rezervelor de petrol, ținând seama de tehnologiile de exploatare aplicabile, de costurile și prețurile existente la data evaluării și de evoluția acestora în perspectiva, și se pune în aplicare cu avizul Agenției Naționale pentru Resurse Minerale.

Proiectul va cuprinde și delimitarea perimetrului de exploatare.

Articolul 17

Trecerea la exploatare se poate face numai după asigurarea condițiilor de captare a petrolului și de evacuare a apelor reziduale.

Articolul 18

Începerea operațiunilor de exploatare se autorizează de către Agentia Naționala pentru Resurse Minerale.

Articolul 19

În situațiile în care, în perioada de valabilitate a acordului petrolier, pe baza îmbunătățirii tehnologiei sau prin comportarea în exploatare a zăcămintului, rezultă rezerve suplimentare față de cele prevăzute în studiul de exploatare aprobat, din inițiativa titularului de acord sau la solicitarea Agenției Naționale pentru Resurse Minerale, se pot conveni, printr-un acord adițional, condițiile de exploatare a acestor rezerve.

Capitolul 3

Clasificarea sondelor realizate în cadrul operațiunilor petroliere

Articolul 20

În funcție de obiectivul urmărit, sondele se clasifică astfel:

- a)** Sonde de explorare-prospecțiune care se executa exclusiv în faza de prospecțiune și urmăresc cunoașterea succesiunii stratigrafice și fundamentarea unor ipoteze privind structura geologică generală, caracteristicile litologice, petrofizice, geochemice ale unor formațiuni cu potențial petrolifer.
- b)** Sonde de explorare-deschidere, având ca scop identificarea uneia sau mai multor acumulări de petrol localizate într-o structură situată în cadrul perimetrului ce formează obiectul acordului petrolier.
Sunt, de asemenea, sonde de explorare-deschidere și acele sonde care identifică acumulări și pe altă structură sau structuri din cadrul aceluiași perimetru.
- c)** Sonde de explorare-evaluare, având ca scop conturarea zăcămintului și obținerea informațiilor necesare pentru evaluarea cantitativă și calitativă a rezervelor, precum și determinarea condițiilor tehnice și economice pentru valorificarea acestora.

d) Sonde de exploatare realizate în vederea exploatarii industriale a zăcămintelor de petrol și care pot fi de extracție, injecție sau auxiliare (parametrice, salvare).

Capitolul 4

Clasificarea rezervelor de petrol

Articolul 21

Zăcămintul reprezintă o acumulare naturală de petrol, caracterizată, de regulă, printr-un sistem unitar hidrodynamic, localizată în limitele unei structuri.

Articolul 22

Zăcămint comercial se consideră acela pentru care s-a dovedit posibilitatea recuperării petrolului în condițiile tehnice existente și economice stabilite.

Noțiunea se extinde și la acumulări naturale de hidrocarburi separate hidrodynamic, situate în limitele aceleiași structuri, dar pentru care exploatarea este justificată din punct de vedere tehnic și economic numai pe ansamblu.

Articolul 23

Resursa geologică de petrol reprezintă totalitatea cantităților sau volumelor de petrol din acumulările naturale descoperite și presupuse.

Articolul 24

Rezerva de petrol reprezintă partea din resursa geologică estimată ca poate fi extrasă în condițiile tehnice existente și a cărei extracție este justificată din punct de vedere economic.

Articolul 25

Evaluarea rezervelor se face prin studii întocmite pentru date de referință.

Articolul 26

După gradul de certitudine ce li se poate atribui, rezervele pot fi clasificate în categoriile: dovedite, probabile și posibile.

Articolul 27

Clasificarea rezervelor în categorii, după gradul de certitudine, și în grupe, după mecanismul și sursa de energie de dislocare a petrolului, sub clasificări după alte criterii, cit și condițiile tehnice de clasificare în categorii și grupe, respectiv conținutul-cadru al studiilor de evaluare a resurselor geologice și a rezervelor se fac prin instrucțiuni tehnice elaborate de Agenția Națională pentru Resurse Minerale.

Articolul 28

Agenția Națională pentru Resurse Minerale constituie fondul național de resurse geologice și de rezerve de petrol pe baza rezervelor confirmate, a miscării anuale a resurselor geologice și a rezervelor prin lucrări efectuate, raportate de titularii acordurilor petroliere.

Modul de constituire și de urmărire a evoluției fondului național de resurse geologice și de rezerve de petrol, cit și de raportare a datelor referitoare la evoluția fondului național de resurse geologice și rezerve de petrol se fac în conformitate cu instrucțiunile tehnice elaborate de Agenția Națională pentru Resurse Minerale.

Datele oficiale privind fondul național de rezerve de petrol sunt cele înscrise în evidentele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale.

Capitolul 5

Regimul de punere în valoare a zăcămintelor de petrol

Articolul 29

În vederea dării în administrare sau concesiunii, Agenția Națională pentru Resurse Minerale întocmește anual, până la data de 30 septembrie, lista perimetrelor care se dau în administrare sau în concesiune, care se publică în Monitorul Oficial al României până la data de 31 decembrie a aceluiași an.

Articolul 30

Regiile autonome, precum și alte persoane juridice române sau straine, care probează interesul de a primi drept de efectuare de operațiuni petroliere, își vor manifesta dreptul de inițiativă, prevăzut de [art. 12 din Legea petrolului nr. 134/1995](#), anual, până la cel mai târziu la data de 30 septembrie.

Articolul 31

Solicitarea dării în administrare se face până la data de 31 ianuarie a anului următor publicării listei, cu excepția situațiilor prevăzute la [art. 43 din Legea petrolului nr. 134/1995](#), pentru care reglementarea situației juridice se va face în termen de un an de la intrarea în vigoare a acesteia.

Articolul 32

Solicitarea dării în administrare va fi însoțită de o documentație al cărei conținut se stabilește prin instrucțiuni tehnice emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale, diferențiat în funcție de situația perimetrului la data solicitării.

Agenția Națională pentru Resurse Minerale va întocmi actul de dare în administrare în termen de cel mult 3 luni de la data solicitării și îl va supune spre aprobare Guvernului, în condițiile reglementărilor legale în vigoare.

În vederea elaborării actului de dare în administrare, Agenția Națională pentru Resurse Minerale poate cere date suplimentare, caz în care termenul curge de la data primirii acestora.

Articolul 33

Termenul de începere a administrării curge de la data aprobării acordului de către Guvern. Prevederile acestuia rămân valabile pe toată durata administrării, în condițiile stabilite la data încheierii acordului.

Articolul 34

Acordul petrolier pentru darea în concesiune este contractul de concesiune.

Articolul 35

Acele de dare în administrare sau în concesiune constituie acorduri petroliere care, în funcție de felul operațiunilor ce urmează a fi executate, pot fi:

- a) act de dare în administrare pentru explorare și exploatare;
- b) act de dare în administrare pentru dezvoltare și exploatare;
- c) act de dare în administrare pentru exploatare;
- d) contract de concesiune explorare-dezvoltare-exploatare;
- e) contract de concesiune dezvoltare-exploatare;
- f) contract de concesiune exploatare;
- g) permis de prospecțiune;
- h) acord al Agenției Naționale pentru Resurse Minerale privind asocierea titularului cu alte persoane juridice române sau straine în vederea executării operațiunilor petroliere prevăzute în actul de dare în administrare sau concesiune.

Articolul 36

În vederea stabilirii clauzelor acordurilor petroliere, Agenția Națională pentru Resurse Minerale va elabora modele de contract, pe baza cărora se vor negocia acordurile.

Articolul 37

În cazurile în care, pe parcursul realizării operațiunilor petroliere apar situații care nu au putut fi prevăzute la încheierea acordului, părțile, de comun acord, vor putea încheia acte adiționale care intră în vigoare la data aprobării lor de către Guvern.

Articolul 38

Aprobarea schimbării titularului unui acord petrolier, în cadrul dreptului de transfer acordat prin [art. 16 din Legea petrolului nr. 134/1995](#), se poate da în condițiile în care noul titular are același statut juridic și face dovada capacității financiare și competenței tehnice necesare realizării operațiunilor petroliere rămase de executat.

Agenția Națională pentru Resurse Minerale eliberează aprobarea în termen de 3 luni de la data la care se face dovada celor menționate.

Capitolul 6

Regimul datelor și informațiilor obținute prin operațiuni petroliere

Articolul 39

Toate datele și informațiile obținute din operațiunile petroliere, indiferent de perioada când au fost obținute, aparțin statului român și constituie baza națională de date din domeniul resurselor de petrol.

Articolul 40

Dreptul de utilizare a datelor se acordă titularului de acord petrolier numai pe durata acordului. Titularii acordurilor petroliere vor primi drepturi de utilizare a datelor de la Agenția Națională pentru Resurse Minerale. Datele și informațiile astfel obținute nu pot fi transmise altor persoane fizice sau juridice sau publicate fără aprobarea Agenției Naționale pentru Resurse Minerale.

Articolul 41

Organizarea bazei naționale de date din domeniul resurselor de petrol, exploatarea și valorificarea acestora se realizează de către Agenția Națională pentru Resurse Minerale.

Documentele, datele și informațiile, pentru a caror consultare și utilizare se percep tarife, se stabilesc de către Agenția Națională pentru Resurse Minerale, cu avizul Ministerului Finanțelor.

Articolul 42

Titularii acordurilor petroliere au obligația să asigure obținerea, întocmirea, tinerea la zi și transmiterea, în modalitățile solicitate de Agenția Națională pentru Resurse Minerale, a datelor, informațiilor și documentațiilor referitoare la operațiunile petroliere pe care le-au executat.

Modalitățile și termenele de transmitere a datelor, informațiilor și documentațiilor se stabilesc prin instrucțiuni tehnice elaborate de Agenția Națională pentru Resurse Minerale.

Articolul 43

Caracterul datelor, informațiilor și documentelor se stabilește prin instrucțiuni tehnice întocmite de Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 44

La expirarea acordurilor petroliere, toate datele și informațiile obținute în perimetrul care a constituit obiectul acordului se pun, de către titular, la dispoziția Agenției Naționale pentru Resurse Minerale.

Articolul 45

Regia Autonomă a Petrolului "Petrom" București și Regia Autonomă a Gazelor Naturale "Romgaz" Medias, cit și ceilalți agenți economici români care, în conformitate cu prevederile [art. 43 din Legea petrolului nr. 134/1995](#), au dreptul să desfășoare activități de explorare, dezvoltare și exploatare, se considera titulari de acord petrolier.

Capitolul 7

Accesul la terenurile necesare operațiunilor petroliere

Articolul 46

Suprafețele necesare efectuării operațiunilor petroliere se stabilesc în documentații elaborate în acest scop de către titularii acordurilor petroliere, care vor cuprinde, în mod obligatoriu, mărimea suprafețelor și regimul juridic al acestora.

Această documentație se va anexa la proiectul lucrărilor prevăzut la art. 16, ce urmează să se efectueze.

Pentru desfășurarea lucrărilor în faza de dezvoltare și exploatare, se instituie de către Agenția Națională pentru Resurse Minerale perimetre de exploatare, în conformitate cu instrucțiunile tehnice emise de aceasta.

Articolul 47

Suprafețele ce urmează a fi afectate nu vor putea depăși dimensiunile strict necesare asigurării desfășurării în bune condiții a operațiunilor petroliere, vor fi delimitate după principiul celei mai mici atingeri posibile aduse dreptului de proprietate și nu pot depăși limitele perimetrului de explorare sau exploatare, după caz.

Articolul 48

Accesul titularilor la terenurile necesare efectuării oricăror operațiuni petroliere se face, de regulă, prin instituirea unui drept de servitute legală. În cazul în care exercitarea dreptului de servitute legală nu se poate realiza prin negociere cu proprietarii terenurilor, titularul acordului va solicita soluționarea neînțelegerilor instanțelor judecătorești competente.

Articolul 49

Pentru operațiunile petroliere care constituie lucrări de utilitate publică, executate în limitele unui perimetru de exploatare, terenurile necesare, precum și construcțiile aferente pot face obiectul exproprierii, în condițiile prevederilor legale. Terenurile expropriate se dau în administrare, concesiune sau se închiriaza, după caz, titularilor acordurilor petroliere.

Articolul 50

În cazurile în care titularul operațiunilor petroliere optează pentru accesul la terenuri în limitele perimetrului de exploatare, ca urmare a exproprierii acestora, inițierea procedurii de expropriere se va realiza conform prevederilor legale în vigoare.

Articolul 51

Documentul de dare în administrare, concesiune sau de închiriere, după caz, a terenurilor expropriate, se încheie între expropriator și titularul acordului petrolier.

Articolul 52

Titularii operațiunilor petroliere sunt obligați să transmită Agenției Naționale pentru Resurse Minerale, în termen de 15 zile, copii de pe titlurile în baza cărora au obținut dreptul de acces la terenuri.

Capitolul 8

Cartea petroliera

Articolul 53

Cartea petroliera este instrumentul de evidenta care cuprinde totalitatea actelor juridice de orice natura referitoare la un perimetru petrolier sau în legătură cu acesta, toate datele referitoare la proprietatea terenurilor, situația topografică a perimetrului respectiv și a tuturor lucrărilor și facilităților petroliere existente, cit și situația rezervelor de petrol și a producției, pe substanțe, din cadrul acestuia.

Articolul 54

Cartea petroliera conține:

- a)** registrul cu datele juridice și administrative referitoare la perimetre, care va cuprinde toate datele și informațiile cu privire la identificarea perimetrelor, acordul petrolier și avizele sau autorizațiile pentru executarea operațiunilor petroliere, precum și actele care justifică aceste date și informații;
- b)** registrul cu date tehnice și economice ale perimetrului și, în cadrul acestuia, după caz, pe zacaminte, care va cuprinde toate datele și informațiile privind lucrările petroliere efectuate fizic și valoric, situația rezervelor, producția fizică și valorică și facilitățile petroliere existente;
- c)** harti și planuri de situație necesare sustinerii înscrisurilor din registre.

Articolul 55

Conținutul de detaliu al Cartii petroliere, precum și modul de întocmire a acesteia se vor stabili prin instrucțiuni tehnice emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale.

Capitolul 9

Obligațiile titularilor acordurilor petroliere care efectuează operațiuni

petroliere de explorare, dezvoltare și exploatare

Articolul 56

Titularii acordurilor petroliere, care execută lucrări de explorare, au următoarele obligații:

- a)** să înceapă lucrările de explorare numai pe baza unor proiecte geologice de execuție, elaborate în conformitate cu prevederile acordului petrolier și avizate de Agenția Națională pentru Resurse Minerale.
- b)** să respecte prevederile proiectelor geologice, să execute integral operațiunile prevăzute de investigare geologică și geofizică în gaurile de sonde și să adapteze cercetarea la condițiile geologice întâlnite, cu informarea prealabilă a Agenției Naționale pentru Resurse Minerale;
- c)** să efectueze punerea în producția de probă a sondelor de explorare numai cu aprobarea prealabilă a Agenției Naționale pentru Resurse Minerale ;
- d)** să nu înceapă exploatarea de probă înainte de asigurarea captării lichidelor produse prin sonde;
- e)** să asigure conservarea probelor de teren prelevate din sondele de explorare, conform prevederilor din acorduri;
- f)** să efectueze măsurătorile topografice și să realizeze transpunerea pe planuri a sondelor de explorare executate și să transmită anual Agenției Naționale pentru Resurse Minerale planul topografic actualizat al perimetrului care face obiectul acordului petrolier;
- g)** să ia toate măsurile necesare prevenirii degradării zacamintelor și pierderilor de rezerve prin erupții libere la sonde și prin emanatii de gaze în spațiile coloanelor sondelor;
- h)** să abandoneze sondele de explorare numai cu avizul Agenției Naționale pentru Resurse Minerale și cu luarea măsurilor de protecție a zacamintelor și a suprafeței;
- i)** să anunțe Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în termen de 24 de ore, despre erupțiile libere la sonde;
- j)** să nu întreruapă activitatea de explorare pe o perioadă de peste 30 de zile fără anunțarea Agenției Naționale pentru Resurse Minerale;
- k)** să anunțe Agenția Națională pentru Resurse Minerale despre începerea activității de explorare într-un perimetru cu cel puțin 15 zile înainte și încetarea activității de explorare cu o anticipație de maximum 60 de zile.

Articolul 57

Titularii acordurilor petroliere, care execută lucrări de dezvoltare și exploatare, au următoarele obligații:

- a)** să înceapă lucrările de dezvoltare și exploatare numai pe rezerve confirmate și pe baza studiilor tehnico-economice de exploatare întocmite în conformitate cu prevederile acordului petrolier și avizate de Agenția Națională pentru Resurse Minerale;
- b)** să respecte prevederile studiilor tehnico-economice de exploatare și să întocmească programe anuale de exploatare pe care să le transmită spre avizare Agenției Naționale pentru Resurse Minerale până la data de 31 decembrie a anului anterior celui la care se referă;
- c)** să țină evidența zilnică a cantităților de titei condensat și de gaze extrase, pe sonde, zacaminte și perimetre de exploatare, în conformitate cu instrucțiunile tehnice emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale;
- d)** să utilizeze numai tehnologiile de exploatare avizate de Agenția Națională pentru Resurse Minerale;
- e)** să raporteze Agenției Naționale pentru Resurse Minerale modificările importante ale comportării zacamintelor în procesul de exploatare, în raport cu prevederile studiilor sau proiectelor tehnice de exploatare;

- f)** sa nu sisteze procesul de exploatare pe o perioadă mai mare de 30 de zile, fără avizul Agentiei Naționale pentru Resurse Minerale;
- g)** sa anunte la Agentia Naționala pentru Resurse Minerale producerea de erupții libere la sonde în termen de 24 de ore;
- h)** să solicite aprobarea Agentiei Naționale pentru Resurse Minerale pentru injectarea apelor reziduale în subsol;
- i)** sa abandoneze sondele de exploatare numai cu avizul Agentiei Naționale pentru Resurse Minerale și cu luarea masurilor de protecție a zăcămintelor și a suprafeței.

Articolul 58

Titularii acordurilor petroliere sunt obligați sa înceapă operațiunile petroliere stabilite în acorduri la datele prevăzute în acestea.

Articolul 59

În cazurile în care, prin lucrările executate, se constata extinderea zăcămintului într-unul sau mai multe perimetre adiacente pe care operează titulari diferiți, la solicitarea Agentiei Naționale pentru Resurse Minerale acestia sunt obligați să se asocieze.

În cadrul asocierii, titularii sunt obligați să asigure întocmirea unor studii unitare de evaluare a rezervelor și tehnico-economice de exploatare, care să se refere la întregul zăcămint.

Articolul 60

Modalitățile și condițiile privind utilizarea forței de muncă autohtonă și a echipamentelor și materialelor produse în România sunt cele stabilite, în condițiile legii, prin acordul petrolier.

Capitolul 10

Exploatarea sistemului național de transport al petrolului

Articolul 61

Prin conducte magistrale se înțelege ansamblul de conducte și stații de pompare sau comprimare pentru transportul petrolului, situate între punctele de predare-primire de la titularii de acorduri petroliere sau furnizori, până la stațiile de livrare către utilizatori sau la export.

Articolul 62

Instalațiile, echipamentele și dotările aferente ansamblului de conducte magistrale din cadrul sistemului național de transport cuprind: agregate de pompare sau comprimare, rezervoare (cu excepția celor de înmagazinare a gazelor naturale), instalații de tratare, echipamente de protecție catodică, sisteme de măsurare, de control, de telecomunicații și sisteme computerizate de achiziție și prelucrare autonomă a datelor (tip SCADA).

Articolul 63

Exploatarea sistemului național de transport al petrolului, care se înscrie în noțiunea generală de exploatare prevăzută de [Legea petrolului nr. 134/1995](#), desemnează ansamblul de activități pentru preluarea, pomparea sau comprimarea și predarea petrolului, precum și al celor de întreținere și reparare a conductelor, instalațiilor echipamentelor și dotărilor aferente.

Articolul 64

Exploatarea se realizează de către unități specializate, care se organizează și funcționează potrivit legislației în vigoare.

Dreptul de exploatare a sistemului național de transport al petrolului se exercită prin dare în administrare sau concesiune pe baza acordului petrolier încheiat cu Agentia Naționala pentru Resurse Minerale.

Aceste unități, având calitatea de transportator comun, au obligația de a presta servicii de transport în condiții egale pentru toți producătorii și furnizorii, în schimbul unor tarife stabilite de Agentia Naționala pentru Resurse Minerale.

Articolul 65

Construirea, precum și executarea lucrărilor care conduc la modificări importante în structura și capacitatea de transport ale unui sistem de conducte de petrol se fac cu avizul Agentiei Naționale pentru Resurse Minerale.

Punerea în funcțiune a sistemelor aflate în situațiile menționate la alin. 1 se face, după testarea acestora, în conformitate cu prescripțiile tehnice în vigoare.

Abandonarea sau dezactivarea unui sistem de transport al petrolului sau a unei porțiuni din acesta se face cu acordul Agentiei Naționale pentru Resurse Minerale și cu obligația unității specializate de a asigura preluarea și transportul petrolului din sectorul respectiv.

Articolul 66

Reglementările, instrucțiunile și prescripțiile tehnice specifice proiectării, construirii și exploatării sistemului național de transport al petrolului vor fi revizuite prin grija unităților specializate de transport și vor fi supuse avizării Agentiei Naționale pentru Resurse Minerale în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a [Legii petrolului nr. 134/1995](#).

Articolul 67

Unitatile ale caror trasee de conducte, zone de siguranță și protecție sau traversari sunt comune vor încheia contracte de cooperare vizind masurile de siguranță a sistemului și remedierea avariilor.

Articolul 68

În vederea exploatării în condiții de siguranță a sistemului național de transport al petrolului, se interzice, cu excepția cazurilor de forta majoră, intreruperea alimentării cu energie electrica și a legaturilor telefonice sau de radiocomunicații.

Articolul 69

Producerea de pagube sistemului național de transport al petrolului sau mediului înconjurător, ori prejudicierea în orice alt mod a siguranței în exploatare a sistemului atrage, după caz, raspunderea materiala, disciplinara, civila, contraventionala sau penala a celor vinovati.

Articolul 70

Dreptul de acces în zona de siguranță și protecție este diferentiat în functie de natura operațiunilor ce urmeaza să se efectueze, astfel:

- a) permanent, pentru verificarea zilnica a stării traseului și a echipamentelor montate pe conducta, pentru verificarea stării izolatiei conductelor și a sistemului de protecție catodica, cu informarea anuală a proprietarilor de terenuri;
- b) ocazional, pentru lucrari de interventie și reparatii în caz de avarii, cu anuntarea, pentru fiecare situație în parte, a proprietarilor de terenuri.

În cazul interventiilor ocazionale, unitatile specializate vor lua măsuri de limitare, pe cit posibil, a pagubelor aduse dreptului de proprietate asupra terenurilor.

Pentru orice paguba produsa, proprietarii terenurilor vor fi despagubiti, cuantumul despăgubirilor fiind stabilit prin negociere cu unitatile specializate care au provocat paguba. În cazul în care nu se ajunge la înțelegere, litigiul se solutioneaza pe cale judecătorească.

Capitolul 11

Taxe și redevente

Articolul 71

Titularii drepturilor de administrare sau concesiune, persoane juridice române sau straine, autorizate sa desfasoare, pe baza acordurilor petroliere încheiate cu Agentia Naționala pentru Resurse Minerale, activități de exploatare a zacamintelor de petrol din România, sunt platitori de taxe pe activitatea de exploatare și de redevente.

Articolul 72

Obligația de plată a taxei pe activitatea de exploatare și a redeventei petroliere ia nastere din momentul realizării productiei în faza de exploatare, respectiv de exploatare experimentală.

Articolul 73

Pentru cazurile prevăzute la [art. 43 alin. 1 din Legea petrolului nr. 134/1995](#), obligația de plată a taxei pentru activitatea de exploatare ia nastere incepind cu data intrarii în vigoare a legii, potrivit art. 29 din această lege, iar pentru redeventa petroliera, incepind cu data aprobării acordului de dare în administrare, respectiv de concesiune, dar nu mai tirziu de 12 luni de la data intrarii în vigoare a legii.

Articolul 74

Baza de calcul al taxei de exploatare și al redeventei petroliere o reprezinta producția bruta de petrol, masurata la ieșirea din statiile de separare și tratare a petrolului, exclusiv volumul gazelor reinjectate în zacamint sau al celor extrase concomitent cu țițeiul, neutilizate și nici valorificate de către concesionar, care se predau statului fără plata.

Articolul 75

Cota de 3%, reprezinta taxa pe activitatea de exploatare, este unica, nediferentiata pe zacaminte. Taxa pe activitatea de exploatare se calculeaza și se înregistrează în contabilitate lunar, se plateste anual și este scadenta la data de 31 ianuarie a anului următor, pentru anul expirat.

Articolul 76

Valoarea productiei se calculeaza pe baza preturilor practicate în perioada la care se referă taxarea, stabilite conform legii.

Dacă în cursul perioadei pentru care se calculeaza taxa au avut loc modificari de prețuri, calculul se va face pe etape corespunzătoare preturilor, alocându-se fiecarei perioade prețul practicat.

Articolul 77

Masurarea și evidenta productiei brute de petrol se stabilesc prin acordurile petroliere, pe baza instructiunilor tehnice elaborate de Agentia Naționala pentru Resurse Minerale.

Articolul 78

Sumele reprezentând plăți pentru taxa pe activitatea de exploatare se constituie ca venit la bugetul de stat, potrivit [Legii nr. 72/1996](#) privind finanțele publice, și se utilizează și în anii următori pentru finanțarea investițiilor din domeniul petrolier, pentru operațiuni petroliere.

Propunerile de cuprindere în bugetul de stat anual și de stabilire a destinației fondurilor se fac de către Agenția Națională pentru Resurse Minerale.

Articolul 79

În termen de 15 zile de la aprobarea acordului petrolier, titularii acordurilor vor depune la organul fiscal teritorial de care aparțin declarația de înregistrare ca platitor de taxe.

Platitorii au obligația să depună un decont anual privind taxa de exploatare la organul fiscal teritorial de care aparțin, până la data de 31 ianuarie inclusiv a fiecărui an, pentru anul expirat, data până la care trebuie plătită taxa declarată.

Modelul decontului anual se va stabili prin instrucțiuni tehnice elaborate de Agenția Națională pentru Resurse Minerale conform prevederilor [art. 36 lit. i\) din Legea petrolului nr. 134/1995](#), cu avizul Ministerului Finanțelor.

Articolul 80

Cota pe baza căreia se calculează redevența petrolieră se stabilește procentual. Nivelul cotei este convenit între Agenția Națională pentru Resurse Minerale și titularul acordului petrolier pentru fiecare zăcământ în parte, se înscrie în acordul petrolier și se menține pe toată perioada de valabilitate a acordului, dacă părțile nu au convenit altfel.

Redevența este platibilă în natura de către titularii acordului petrolier, trimestrial, cu scadența până la data de 20 a primei luni a trimestrului următor.

Articolul 81

Predarea la stat a cantităților de petrol, reprezentând redevențe petroliere, se face la stația de predare a titularului de acord pe bază de proces-verbal de predare-primire, întocmit între titular și unitatea specializată de transport al petrolului.

Se consideră cantități predate la stat drept redevența cantitățile înscrise în procesele-verbale de predare-primire, pe baza cărora titularul de acord petrolier efectuează înregistrările în contabilitate și justifică predarea redevenței.

Calculul redevențelor se face lunar și se înregistrează în contabilitatea titularilor de acorduri petroliere.

Procesele-verbale de predare-primire vor fi transmise de titulari la Agenția Națională pentru Resurse Minerale în termen de 15 zile de la data predării redevenței.

Articolul 82

Cheltuielile aferente transportului petrolului, reprezentând redevența în natura cuvenită statului, pe conductele de transport ale sistemului național, se suportă de către utilizatorul petrolului și se achită transportatorului.

Articolul 83

Modalitățile de preluare și valorificare a cantităților de petrol, reprezentând redevența, vor fi stabilite prin instrucțiuni tehnice elaborate de Agenția Națională pentru Resurse Minerale.

Articolul 84

Contravaloarea petrolului, reprezentând redevența petrolieră, predat utilizatorilor, se va plăti de către aceștia, în termen de cel mult 10 zile de la preluare, în contul titularilor de acorduri, de la care provine, corespunzător prețurilor în vigoare la data preluării petrolului.

Articolul 85

Titularii acordurilor petroliere vor varsa sumele reprezentând contravaloarea redevenței petroliere la bugetul de stat până la data de 5 a celei de-a doua luni a trimestrului următor.

Platitorii de redevențe petroliere vor depune trimestrial, până la data de 5 a celei de-a doua luni a trimestrului următor, la organul fiscal de care aparțin, un decont trimestrial, după modelul ce se va stabili prin instrucțiuni tehnice elaborate de Agenția Națională pentru Resurse Minerale, cu avizul Ministerului Finanțelor, conform [art. 36 lit. i\) din Legea petrolului nr. 134/1995](#).

Articolul 86

Verificarea datelor pe baza cărora se calculează taxa pe activitatea de exploatare și redevența petrolieră se face de către Agenția Națională pentru Resurse Minerale și organele de stat cu atribuții în domeniul controlului financiar. Verificarea exactității calculului sumelor datorate drept taxe pe activitatea de exploatare și a volumului redevențelor petroliere, precum și a respectării scadențelor prevăzute de [Legea petrolului nr. 134/1995](#) și a normelor metodologice de aplicare a acestora se face de organele de stat cu atribuții în domeniul controlului financiar.

Articolul 87

Pentru neplata la termen a taxei pe activitatea de exploatare se calculează majorări de întârziere în cotele și conform procedurilor prevăzute de legislația în vigoare în perioada la care s-a constatat întârzierea.

Pentru neplata în termen a redevenei petroliere se aplică prevederile clauzelor din acordurile petroliere, potrivit [art. 32 alin. 2 din Legea petrolului nr. 134/1995](#).

Articolul 88

Taxe și redevenele prevăzute în [Legea petrolului nr. 134/1995](#) sunt deductibile la stabilirea profitului impozabil.

Capitolul 12

Utilizarea și evidența sumelor încasate de Agenția Națională pentru Resurse

Minerale prin perceperea de tarife

Articolul 89

Sumele încasate în lei și în valută, prin perceperea tarifelor prevăzute la [art. 33 din Legea petrolului nr. 134/1995](#), se administrează de către Agenția Națională pentru Resurse Minerale în regim extrabugetar, potrivit [art. 70 alin. 1 lit. d\) din Legea nr. 72/1996](#) privind finanțele publice.

Articolul 90

Sursele de finanțare extrabugetare se evidențiază în bugetul de venituri și cheltuieli potrivit reglementărilor legale. Evidența contabilă a operațiunilor privind mijloacele extrabugetare se conduce potrivit planului de conturi pentru instituțiile publice.

Articolul 91

Disponibilitățile banesti din mijloacele extrabugetare, aflate în cont la finele anului, se reportează în anul următor conform prevederilor [art. 33 alin. 2 din Legea petrolului nr. 134/1995](#).

Capitolul 13

Dispoziții finale și tranzitorii

Articolul 92

Începând cu data intrării în vigoare a [Legii petrolului nr. 134/1995](#), partea română, în cadrul acordurilor petroliere încheiate înainte de intrarea în vigoare a acesteia, va fi reprezentată de Agenția Națională pentru Resurse Minerale în locul Societății Comerciale "Rompetrol" - S.A.

Predarea activului și pasivului Societății Comerciale "Rompetrol" - S.A. se va face pe bază de protocol.

Articolul 93

Bunurile și serviciile care constituie obiectul transferului de tehnologie, cit și programele de perfecționare a personalului, prevăzute în acordurile de concesiune încheiate cu parteneri străini, vor fi destinate instituțiilor publice și agenților economici români de profil.

Darea în folosință a bunurilor corporale și necorporale se face de către Agenția Națională pentru Resurse Minerale, gratuit, instituțiilor publice sau prin închiriere, agenților economici.

Chiriile se stabilesc de către Agenția Națională pentru Resurse Minerale, cu avizul Ministerului Finanțelor.

Sumele încasate se fac venit la bugetul de stat prin Agenția Națională pentru Resurse Minerale.

Articolul 94

Până la reglementarea juridică a statutului unităților specializate în transportul petrolului prin sistemul național de transport, aceasta activitate va fi desfășurată de Societatea Comercială "Compet" - S.A., pentru titei, și de către Regia Autonomă a Gazelor Naturale "Romgaz" Medias, pentru gaze naturale.